

Constructing the *Limes* – persbericht

“Hoe gaaf is het dat we onderzoek gaan doen naar een toekomstige werelderfgoed site! En dat we aan de wieg zullen staan van de ontwikkeling van nieuwe technieken die ons uiteindelijk een inzicht zullen geven in migratie en ziektes in de oudheid. Dat is de kern van de NWA: verschillende disciplines en het publiek gaan samenwerken.”

Saskia Stevens (UU), projectleider

In ons project onderzoeken we hoe grenzen werken. Hoe bepalen ze het leven van mensen die in een grenszone wonen? Hierbij kijken we naar de bekendste en wellicht oudste grens in de geschiedenis: de *limes*, de grens van de Romeinse Rijk die dwars door Nederland liep. Dankzij deze grote subsidie kan het team van oudhistoricus en archeoloog Saskia Stevens de Romeinse grens in een nieuw perspectief plaatsen. Door technieken uit de exacte wetenschappen kunnen we onderzoeken hoe deze grens in de oudheid werkte. Daarbij zal het publiek een belangrijke rol spelen, zowel bij het opsporen van vondsten als bij de *outreach*: er zijn bijvoorbeeld plannen voor een documentaire televisieserie en er komt een nationale tentoonstelling.

Uniek in dit project is de integratie van inzichten uit de geesteswetenschappen, de exacte wetenschappen en de archeologie. Daardoor kunnen we ook verder innoveren. Zo zal archeoloog Gertjan Plets de nieuwste methoden uit de ecologische genetica (eDNA) toepassen om ons een beter inzicht te geven in eetpatronen en ziektes in de oudheid. Zoals rioolmetingen tegenwoordig gebruikt worden bij het opsporen van corona virusdeeltjes kunnen we nu ook oude genetische sporen in de bodem documenteren om de bevolkingsdynamiek in de oudheid in kaart te brengen. Dit is niet enkel revolutionair in Europa, maar wereldwijd.

Daarnaast zullen kunsthistoricus Koen Ottenheim en cultuurhistoricus Jaap Verheul onderzoeken hoe onze obsessie met Romeinen en Bataven gedurende de afgelopen 500 jaar heeft bijgedragen aan ons begrip van grenzen en culturen. Samen met een gedetailleerd archeologisch beeld kan deze kritische blik op de selectieve herinnering aan het erfgoed van de oudheid ons helpen het publiek profiel van de *limes* als nieuwste werelderfgoed site in Nederland te verstevigen.

De Universiteit Utrecht staat niet alleen voor deze uitdaging. In nauwe samenwerking met exacte wetenschappers van de VU Amsterdam en Wageningen Universiteit zal dit project de menselijke mobiliteit in het verleden reconstrueren. Archeologen van de Saxion Hogeschool en het citizen science PAN project van de VU Amsterdam gaan de archeologie van het grenslandschap gedetailleerd in kaart brengen. Door samenwerking met het Centre for Border Research van de Radboud Universiteit gaan we bijdragen aan hedendaagse debatten over grenzen en migratie.